

Sajtó és Tájékoztató

Az Európai Unió Törvényszéke
46/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2022. március 16.

A T-684/19. és T-704/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
MEKH és FGSZ kontra ACER

A Törvényszék alkalmazhatatlannak nyilvánítja a földgázszállítási kapacitások bővítésére irányuló eljárásról szóló 2017/459 rendelet rendelkezéseit

Következésképpen a Törvényszék a fekete tengeri földgáz Magyarország és Ausztria közötti szállítási kapacitásainak bővítésére irányulóan az ACER által ezen rendelkezések alapján hozott határozatot megsemmisíti

2015-ben a magyarországi földgázhálózat rendszerirányítói feladatait ellátó FGSZ Földgáztechnológia Zrt. (FGSZ), valamint annak bolgár, román és osztrák partnerei a fekete-tengeri földgáz betáplálásával az energiafüggetlenség növelésére irányuló regionális együttműködési projektet indítottak. A „Rohuat/BRUA” elnevezésű projekt kapacitásbővítést irányozott elő többek között a Magyarország és Ausztria között meglévő rendszerösszekötési ponton.

2017 májusában a projektet két külön projektre osztották, amelyek közül az egyiket a Magyarországról Ausztriába irányuló útvonal rendszerösszekötési pontjára vonatkozó projekt (a továbbiakban: HUAT-projekt) képezte. A 2017/459 rendeletnek¹ (a továbbiakban: az „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet) megfelelően az FGSZ és az osztrák földgázhálózat rendszerirányítói feladatait ellátó Gas Connect Austria GmbH (GCA) a piaci keresletre irányuló felmérést végzett a HUAT-projektre vonatkozóan.

2018. április 6-án az FGSZ benyújtotta a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnak (MEKH) a bővített kapacitásra vonatkozó HUAT-projektjavaslatot, hangsúlyozva, hogy nem támogatja e projekt végrehajtását. 2018. április 9-én a GCA benyújtotta a HUAT-projektjavaslatot a villamosenergia- és földgázágazat osztrák szabályozóhatóságához, az Energie-Control Austria für die Regulierung der Elektrizitäts- und Erdgaswirtschaft- und Erdgaswirtschaft (E-Control). 2018. április 27-én az E-Control határozatot fogadott el a HUAT-projektjavaslat jóváhagyásáról, míg 2018. október 5-én az MEKH a HUAT-projektjavaslat elutasításáról szóló határozatot hozott.

2018. október 10-én az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynöksége (ACER) jelezte az MEKH-nak és az E-controlnak, hogy megállapította, hogy mivel a nemzeti szabályozó hatóságok részéről nem került sor koordinált határozat meghozatalára, az „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet és az ACER-rendelet² alapján jogosult döntést hozni a HUAT-projektjavaslatról. 2019. augusztus 6-i határozatával az ACER jóváhagyta e javaslatot.

Mind az MEKH, mind pedig az FGSZ keresetet nyújtott be az ACER határozatával szemben az Európai Unió Törvényszékéhez. Keresetében az MEKH különösen az „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet azon rendelkezéseinek jogellenességére hivatkozik, amelyek alapján az

¹ A földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról és a 984/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. március 16-i (EU) 2017/459 bizottsági rendelet (HL 2017. L 72., 1. o.; helyesbítés: HL 2017. L 235., 32. o.).

² Az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 713/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 211., 1. o.; a továbbiakban: ACER-rendelet) Ezt a rendeletet felváltotta az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynökségének létrehozásáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/942 európai parlamenti és tanácsi rendelet (átdolgozás) (HL 2019. L 158., 22. o.), amely 2019. július 4-én lépett hatályba.

ACER határozatát elfogadták³. Az MEKH szerint ugyanis az alaprendelet⁴, amely az „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet elfogadásának alapjául szolgált, nem teszi lehetővé a Bizottság számára, hogy olyan, kapacitásbővítésre irányuló eljárást előíró üzemi és kereskedelmi szabályzatot fogadjon el, amely arra is kiterjed, hogy az ilyen kapacitásbővítéshez szükséges beruházások végrehajtására kötelezi az üzemeltetőket.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Törvényszék megállapítja, hogy **az „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet ténylegesen olyan eljárást hoz létre, amelynek eredményeképpen a szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek lehetnek a hálózaton történő kapacitásbővítésekhez szükséges beruházások végrehajtására.**

Az ezen eljárást előíró „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet rendelkezéseinek jogszerűségét illetően a Törvényszék megállapítja, hogy az alaprendelet alapján elsősorban a Földgázpiaci Szállításirendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (ENTSO) – amely valamennyi földgázszállításirendszer-üzemeltető uniós szintű együttműködési struktúráját képezi – feladata, hogy az utóbbi rendeletben kimerítő jelleggel felsorolt területeken üzemi és kereskedelmi szabályzatokat dolgozzon ki. A Bizottság ugyanezen területeken csak abban az esetben dolgozhat ki egy vagy több üzemi és kereskedelmi szabályzatot, ha az ENTSO részéről erre nem került sor. A Törvényszék e tekintetben megállapítja, hogy az alaprendelet ugyanezen szövege alapján az egyetlen terület, amelynek tekintetében a kapacitásbővítés területén esetlegesen üzemi és kereskedelmi szabályzat elfogadása képzelhető el, a kapacitáselosztásra és a szűk keresztmetszet kezelésére vonatkozó szabályokról szóló terület.

Márpedig a Törvényszék megállapítja, hogy az alaprendelet értelmében **a „kapacitás” fogalma kizárólag a hálózat jelenlegi kapacitására vonatkozik, és hogy a szűkületkezelést az említett hálózaton fennálló kapacitás alapján kell meghatározni.**

Ráadásul az alaprendelet egyértelműen különbséget tesz egyrészt a fentiekben hivatkozott, kimerítő jelleggel felsorolt azon területek között, amelyek tekintetében az ENTSO az üzemi és kereskedelmi szabályzatok körében hatáskörrel rendelkezik a vonatkozó szabályok kidolgozására, másrészt pedig a hálózaton történő kapacitásbővítésekhez szükséges azon beruházások kereteinek megállapítása között, amelyek tekintetében az ENTSO csak koordinációs és támogató szerepet tölt be. **Ugyanis a hálózatnak az Unió egészére kiterjedő fejlesztése elsősorban a tagállamok hatáskörébe tartozik, így az ENTSO szerepe kizárólag e hatáskörök gyakorlásának összehangolásával és a beruházási hajlandóság területén, különösen a határkeresztesző kapacitások tekintetében felmerülő esetleges hiányosságok azonosításával összefüggésben merül fel.**

Következésképpen **az alaprendelet semmilyen szabályozási hatáskörrel nem ruhazza fel sem az ENTSO-t, sem pedig a Bizottságot a hálózaton történő kapacitásbővítésekre vonatkozó szabályok elfogadását illetően.** E tekintetben a Törvényszék hangsúlyozza, hogy **a szállításirendszer-üzemeltetők a gázirányelv⁵ alapján kötelesek arra, hogy a hálózat megfelelő működéséhez szükséges beruházásokat és adott esetben kapacitásbővítéseket hajtsanak végre.** Márpedig ezen irányelv alapján **kizárólag a tagállam feladata, hogy a nemzeti szabályozója útján biztosítsa e kötelezettségek tiszteletben tartását.**

E körülmények között a Törvényszék megállapítja, hogy mivel az alaprendelet nem biztosít semmiféle olyan felhatalmazást az ENTSO-nak, amely lehetővé tenné számára, hogy olyan szabályokat foglaljon bele valamely üzemi és kereskedelmi szabályzatba, amelyek előírhatják valamely földgázszállítórendszer-üzemeltető tekintetében azt a kötelezettséget, hogy az az említett hálózaton kapacitásbővítéseket hajtson végre, **a Bizottság – az ENTSO helyébe lépve – nem volt**

³ Az „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet V. fejezete.

⁴ A földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 211., 36. o.; helyesbítések: HL 2009. L 229., 29. o., HL 2009. L 309., 87. o.; a továbbiakban: alaprendelet).

⁵ A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 211., 94. o.; helyesbítés: HL 2015. L 167., 97. o.).

jogosult az „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet olyan eljárást szabályozó rendelkezéseinek elfogadására, amelyek ilyen kötelezettségek előírását eredményezhetik. Ebből következően a Törvényszék megállapítja az „üzemi és kereskedelmi szabályzat” rendelet e rendelkezéseinek alkalmazhatatlanságát, és megsemmisíti az ACER ezen rendelkezések alapján elfogadott határozatát.

EMLÉKEZTETŐ: A megsemmisítés iránti kereset az uniós intézmények uniós joggal ellentétes jogi aktusainak megsemmisítésére irányul. Bizonyos feltételek mellett a tagállamok, az európai intézmények és a magánszemélyek indíthatnak megsemmisítés iránti keresetet a Bíróság és a Törvényszék előtt. Ha a kereset megalapozott, az uniós bíróság megsemmisíti a jogi aktust. Az érintett intézménynek a jogi aktus megsemmisítése miatt esetleg kialakult joghézagot orvosolnia kell.

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék határozata ellen annak közlésétől számított két hónap és tíz napon belül kizárólag jogkérdésekre vonatkozó fellebbezést lehet benyújtani a Bírósághoz. A fellebbezés előzetes megengedhetővé nyilvánításra irányuló eljárás tárgyát képezi. E célból megengedhetővé nyilvánítás iránti kérelmet kell mellékelni hozzá, amely kifejti a fellebbezés által az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából felvetett jelentős kérdést vagy kérdéseket.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Törvényszéket.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege és az összefoglalás](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499